forrás

Művelődésszervezés

● Munkatársunktól

Középfokú szakmai képzést indít szeptembertől a szegedi Bartók művelődési központ: a művelődésszervezői önköltséges képzésben jó, vagy jeles eredménnyel végzett fiatalok vizsga nélkül felvételt nyernek a JGYTF művelődésszervező szak levelező tagozatára, vagy nappali tagozaton ebből a tárgyból nem kell vizsgát tenniük. A képzés 10 hónapos, a hallgatók társadalmi, lélektani, nevelési, művelődési és szakmai ismereteket tanulnak. Június 30-ig lehet jelentkezni – és felvilágosítást kérni – a Bartókban és a tápéi művelődési házban.

Támogatás

● Munkatársunktól

A Cigány Oktatási Egyesület olyan cigány fiataloknak kíván pénzügyi segítséget adni a tankönyvvásárlásban, akik felvételt nyertek valamely középiskola (szakmunkásképző, szakközépiskola, gimnázium) első osztályába. A támogatásra június 6-ig lehet pályázni. A pályázatnak tartalmaznia kell a nevet, a lakcímet, a szülők foglalkozását, a testvérek számát, a család anyagi helyzetét, azt, hogy melyik általános iskola tanulója az illető, illetve hová nyert felvételt (a felvételről szóló értesítés fénymásolatát mellékelni kell), valamint a várható tankönyvköltséget. A pályázatok alapján az egyesület tagjai meglátogatják majd a családokat a nyár folyamán, s ezután döntenek arról, hogy kit és milyen mértékben tudnak támogatni. A pályázatokat az alábbi címre várják: Cigány Oktatási Egyesület, 6724 Szeged, Zoltán u. 14.

Kémiaverseny

● Munkatársunktól

A tehetségkiválasztás és -gondozás országos hálózatát fejlesztette ki a TIT. A megyei egyesület a legjobb szaktanárokkal dolgozik a tehetségkutatás egyik formájának, a szaktárgyi versenyeknek az előkészítésében és megrendezésében. A közelmúltban Szegeden, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán tartották meg a Hevesy György kémiai verseny országos döntőjét, amelynek vizsgabizottságában olyan szaktekintélyek voltak, mint *Beck Mihály* és *Pais István* akadémikusok, *Berecz Endre, Szepes László* egyetemi tanárok. Az ország minden részéből érkezett 28 nyolcadik osztályos és 30 hetedik osztályos diák mellett négy erdélyi tanuló is ringbe szállt. Csongrád megyét a szegedi radnótista hetedikes, *Varjú Péter,* a nagymágocsi *Miklós Zoltán* és a szentesi *Olasz Sándor* képviselte. *Miklós Zoltán* kiemelkedő teljesítményéért különdíjat kapott. Sok éves eredményes felkészítő munkájáért Hevesy György emlékplakettet vehetett át *Dancsó János,* a szentesi Szent Erzsébet katolikus iskola tanára.

● *Több mint tízezer érdeklődő*

Zár a toleranciafesztivál

A Szegedi Kortárs Balett díszelőadásával zárja kapuit vasárnap a május második óta nyitvatartó „Anna Frank Világa" toleranciafesztivál. A multikulturális programsorozat keretében többezer látogató tekintette meg a Régi Zsinagógában az Anna Frank életét és korát bemutató kiállítást, azt a megrázó erejű tárlatot, amelyet eddig a világ mintegy négyszáz nagyvárosában láthattak az érdeklődők.

Ando Drom-koncert a Tisza malomban. *(Fotó: Révész Róbert)*

Az amszterdami Anna Frank House 1994 októberében és novemberében a Raoul Wallenberg Egyesülettel és számos más helyi szervezettel együtt rendezte meg Budapesten az „Anna Frank Világa" elnevezésű oktatási programot, amely Anna Frank történetén keresztül a holocaust, az etnikai és vallási diszkrimináció, a demokrácia és az emberi jogok általános kérdéseivel foglalkozott. Az „Anna Frank a világban" című kiállítás tematikailag meghatározó eleme volt az egy hónapos Ethnic Tolerance Fesztivál programjainak is. Már akkor és ott felmerült, hogy a kiállítás és a kísérőprogramok ne csak Budapesten legyenek láthatók. Az Anna Frank House számos vidéki szervezet bevonásával megkezdte az új programsorozat szervezését. A szegedi szervezésben nagy segítséget nyújtott a MASZK (Magyarországi Alternatív Színházi Központ) Egyesület. Az egy hónapos oktatási-művelődési-művészeti program számos kiállításával, előadásával, koncertjével és színházi előadásával az emberi jogok, a demokrácia és a tolerancia, a másság kérdéseivel foglalkozott. A program új helyszíneket – Tisza malom, Uszály – hódított meg a kulturális eseményekhez, s a fesztivál több mint tízezer érdeklődőt vonzott.

A fesztiválon nagy sikert aratott Kása Béla erdélyi zenészekről készült fotókiállítása, az ország legtehetségesebb cigány folkzenekara, az Ando Drom, az Aiowa Színház „Pestis", illetve a pécsi Gandhi Gimnázium „Anna Frank álmai" című előadása, valamint a Di Naye Kapelye, a Dél-Alföldi Szaxofon Együttes és Lajkó Félix koncertje.

Ma a fesztivál keretében kolumbiai napot rendeznek a Tantusz Művelődési Házban. Délelőtt 11 órakor „Kolumbia, Kolumbia" címmel nyílik néprajzi kiállítás, melyet Gloria Oviedo Palotás, a kolumbiai nagykövetség kulturális attaséja ajánl az érdeklődők figyelmébe. Este 6 órakor filmvetítés, fél 9-kor pedig Danza Andina koncert és táncház lesz. A fesztivál záróelőadásaként szombaton és vasárnap este 8 órakor a régi zsinagógában a Szegedi Kortárs Balett „G is L-2 „ című előadását láthatják az érdeklődők. A „G is L-2" egy multimédia performance, mely a tánc és a táncszínház, az élő és a rögzített zene, a video-kivetítés és az „Life-forms" koreográfusi szoftver segítségével készülő képek világát ötvözi. A darab szabad feldolgozása a híres klasszikus balettműnek, Perrot „Giselle"-jének. Koreográfia, látvány és animáció: Amir Kolben (Izrael). Az est második részében a Szegedi Kortárs Balett két táncosa, Juhos István és Michaela Brzezinka mutatkoznak be önálló koreográfiákkal.

Sz. C. Sz.

Magyar vészhelyzet

Talán még soha ilyen parázs hangulat nem volt a magyar egészségügyben, mint mostanság. Az egészségügyieket és ezen belül az orvostársadalmat ugyanis most érintette meg először a munkanélküliség, de legalábbis a kényszerű munkahely- és egzisztenciaváltás réme, amin a kétkezi munkások, a pedagógusok, s más értelmiségiek már (részben) túl vannak.

Mert hiszen, mint hírlik, az ágyszámok csökkentése egyszersmind maga után vonja a forgalomból kivonandó ágyak kiszolgáló személyzetének – lásd orvos, nővér, asszisztens – elbocsájtását, áthelyezését. A 10 ezer kórházi ágy megszűntetése kapcsán 1000 orvos kényszerű munkahelyváltása várható, s kb. félezer doktor marad munka nélkül.

Az egyéni egzisztenciák veszélybe kerülése csak az egyik mozgatója az egészségügyben vibráló feszültségnek A másik oldalon ott, a már most, május végén deficites tb-büdzsé, amelynek hiánya az év első negyedének végén közel annyi – 15 milliárd forint –, mint amennyit a parlament egész esztendőre jóváhagyott. A már most felhalmozódott hiány okaként említik – a többi között – az egészségügyiek béremelését, ami az egészségbiztosítási önkormányzat szerint, az idén mintegy nyolcmilliárddal kurtítja a tb gyógyító kasszáját. Ugyanakkor az egészségügyiek többségének szeme nem rebbent a béremeléstől, mert a beigértnél lényegesen kevesebb százalék nem sokat lendített a gyógyítók „anyagi állapotán".

A vészhelyzetet látva sorra születnek az elhatárolódások. Előbb a Magyar Orvosi Kamara mondta ki, hogy ennyi pénz mellett, mint amennyi a gyógyításra jut, az orvosok nem vállalnak felelősséget a betegekért. Aztán a minap az orvosegyetemek vezetői deklarálták: az egészségügy átalakításának káros következményeiért nem vállalnak felelősséget, azt a döntéshozókra hárítják.

Az egészségügy gépezetébe bekerülő beteg sok jóra nem számíthat, noha az orvosi eskü a felelősségvállalás alól semmi körülmények között nem mentesíti az orvost, ám ebben a tökéletesen zilált (vész)helyzetben, éppen a helyzetre való hivatkozással, minden lehetséges.

Kalocsai Katalin

● *Tóth Béla mesél:*

Mély a Tiszának a széle...

Gyerekésszel mérve maholnap apókorba lép Tóth Béla, a Szegeden eredező szépirodalom egyik legjelesebb alakja, természetes is, hogy visszatalál a meséhez. Szinte minden író mesén nevelkedett – az első tíz esztendőt szokták leginkább nyomot hagyónak mondani, abban pedig a mesék íze, zamata és furfangja is benne van –, de visszatalálásnak írhatom azért is, mert legelsö megjelent könyve is történelmi meséskönyv, a Köszörüs kádi.

Aki hallotta már megszólalni, szavai fűzésében már előbuzogni látja mesélő kedvét, de aki közelebbről is ismeri, tudja, meglehetősen ritkán csordogáló könyvei megakasztott folyását is a mesevilágban kell keresnünk. Ha jól tudom, Török malom lett volna az egyiknek a címe – ha jobban vigyáznánk értékeinkre. Mostani könyve előszavában – Meseszó – említi a műmesekínálat mellett a műmézet, a műbort és a műmosolyt, de a szójáték kedvéért kedvünk lenne megtoldani még eggyel: a hatalmi körökben mindmáig jól bevált módszerként őrzött mű-elakasztást is. Nehéz elszakadnunk a belénk kövesedett rigolyáinktól.

Szinte a becsöngetés előtti utolsó pillanatban jelent meg a Szeged környéki mesék alcímet viselő legújabb kötete is, ha minden évben a könyvhetet vesszük a megjelenésre leginkább alkalmas időnek, a karácsonyon kívül. Amióta nyomdáink igazi piaci hajtásban kénytelenek dolgozni, mindig azt teszik legkönnyebben félre, amelyiknek biztos piacra előre látszik.

A népmeséről tudjuk, a természet nagy fáján szinte magától terem, az író itt legföljebb átíróként jöhet szóba. Kötöttségei óriásiak, esetenként szinte kolonccként nehezednek a betűvető vállaira, de aki rátalál medrére, kincsesbányára talál. Eleget élt „Béla apó" a könyvek világában ahhoz, hogy fontosnak tartsa listába szedni mindazok nevét, akik mesebeli történeteikkel megajándékozták, de munkatársaiként sorolja föl a mesét legjobban értő és érző gyermekrajzok készítőit is. A szegedi táj talán legnagyobb mesemondójának, Tombácz Jánosnak Bálint Sándor által összegyűjtött meséit illusztrálják hasonló rajzok, jelezvén, hogy a mese késői korban is az őszinte gyermeki lelket közvetíti, itt azonban néminemű kényszeredett szegénységszagra is utalnunk kell. A mai gyerek már nem feketével rajzol a fehér lapra, színes ceruzái tucatszámra sorakoznak asztalán. A mi fölnőtt eszünkkel vissza kell képzelnünk a tündéreket, a házakat, a fákat, az embereket, a csodálatos állatokat színes eredetijükbe, de a visszaképzelés mindig annyiféle, ahányan vállalkozunk rá. Hogy a legilletékesebb olvasó, a gyereksereg hogyan fogadja, hamarosan megtudhatjuk, de álljon példának mindjárt a kanyargó Tisza színesben fogant és színesben közvetített címlapi rajza a benti változatokkal szemben.

Szeretjük az írókat dobozolni, hogy könnyebben osztályozhassuk őket, félnék azonban, ha Tóth Bélát mindezek után a meseírók táborába sorolnánk. Olyan író ő, akinél a talán legősibb irodalmi műfaj, a mese is otthon van. Könyvkiadók buzgalmán múlik, hogy írói sokrétűségének milyen ereit csorgatják olvasói elé. A bölcsességre fogékony gyerekek azonban mindenképpen jól járnak vele akkor is, ha leginkább az ő lelküket mérgezik a mesegyárak undorítóan erőszakos rajzfilmjei, a sajnálatosan fölnőtteknek szánt, szintén színvonaltalan, vértől és erőszaktól csöpögő más műsorok özönével együtt.

Kifacsarodott világunkban jólesik szép mesék zsombékján megpihennünk. Aki csak elsivárosodó szókincsünk elleni orvosságnak veszi, az is jól jár vele.

H. D.

Jurták között

● Munkatársunktól

„Jurták között" címmel hirdetett rajzpályázatot szegedi általános iskolásoknak a tápéi művelődési ház és a Bálint Sándor iskola a millecentenáriumra. A pályázóktól a honfoglalók életmódjával és hiedelemvilágával kapcsolatos elképzelések rajzos megfogalmazását várták. A beküldött munkák legjobbjait három kategóriában díjazták: a 2.-4. osztályosok közül Nagy Attila, a Bálint Sándor iskola tanulója kapott első díjat, az 5.-6. osztályosok közül Kozma László, a Kodály téri iskola diákja, a 7.-8. osztályosok közül pedig ugyanebből az iskolából Komlósi Mária. A rajzok kiállításon láthatók a tápéi művelődési házban.

Verecke útján

● Munkatársunktól

Hangulatos kirándulással végződött az a vetélkedősorozat, amelyet a múlt év őszén indított – a közelgő millecentenárium tiszteletére – Verecke híres útján címmel a Béke Utcai Általános Iskola.

Az alsó tagozatosok mondamondó és rejtvényfejtő versenye után, a felső tagozatosoknak a honfoglalás korának mindennapjairól kellett számot adniuk. A 28 vetélkedő csapat közül a legjobb 10 a maga készítette jelmezekben és díszletek között jelenítette meg a honfoglalás időszakát. Az eredményhirdetésre Ópusztaszeren került sor, ahova a legjobbak utazhattak.

A mondamondó verseny győztesei: 1. *Krizbai Andrea* (Kossuth Lajos Ált. Isk., tanára: *Patyiné Goda Margit*) 2. *Kovács Norbert* (Makkosházi Ált. Isk.tanára:*Kovácsné Dombóvári Mária*) 3. *Virág Norbert* (Kodály téri Ált. Isk., tanára: *Lakatos Jenőné*)

A rejtvényfejtők versenyét a Tarjánváros III. számú Általános Iskola csapata nyerte. A csapat tagjai voltak: *Bíró Lilla, Takács Gergő, Vincze Tamás.* Felkészítő tanárok: *Rajnai Mónika és Jankó Lászlóné.*

Történelmi-műveltségi vetélkedő:

1. *Odessza II. Ált. Isk. „Turul" csapata: Csaba Zsófia, Horváth Anikó, Virág Zsolt.* Felkészítő tanár: *Giron Tiborné*

2. *A JGYTF II.-es Gyakorló Iskolájának „Kusid követői"* elnevezésű csapata: *Nemes Nagy Anna, Pásti Csongor, Sóti Melinda.* Felkészítő tanár: *Szűcs Mátyásné és Maróti Antalné.*

3. *A Gárdonyi Géza Általános Iskola „Turulmadár" nevű csapata: Császár Putyi Zoltán, Komócsin Krisztina, Papp Róbert.* Felkészítő tanárok: *Mészárosné Horváth Erzsébet és Bíró Erzsébet.*

A Béke Utcai Általános Iskola rendezvénysorozatának fő támogatói voltak Szeged önkormányzata és a G 2000 Tehetségkutató Alapítvány, segítséget nyújtott még a Démász Rt., a Lord Könyvesbolt, a Nissan Gemmax autószalon, a 3S Service biztonsági szolgálat, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Rajz Tanszéke és a Béke Utcai Általános Iskola Alapítánya.